

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

<b>Codi</b>	35079
<b>Nom</b>	Psiquiatria forense
<b>Cicle</b>	Grau
<b>Crèdits ECTS</b>	6.0
<b>Curs acadèmic</b>	2022 - 2023

**Titulació/titulacions**

<b>Titulació</b>	<b>Centre</b>	<b>Curs</b>	<b>Període</b>
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre
1923 - PDT Dret-Criminologia	Facultat de Dret	2	Segon quadrimestre

**Matèries**

<b>Titulació</b>	<b>Matèria</b>	<b>Caràcter</b>
1302 - Grau en Criminologia	16 - Medicina Legal i Ciències Forenses	Obligatòria
1923 - PDT Dret-Criminologia	3 - Assignatures obligatòries de segon curs	Obligatòria

**Coordinació**

<b>Nom</b>	<b>Departament</b>
RINCON VELAZQUEZ, SANTIAGO	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

**RESUM**

Psiquiatria Forense és una assignatura obligatòria, inclosa en el segon curs del Grau de Criminologia i a la qual se li ha assignat un total de sis crèdits.

Es pretén que l'alumne assimili els conceptes bàsics de la Medicina Legal que es emplen en la valoració de l'estat mental tant de les subjectes normals com dels malalts mentals.

L'assignatura té un caràcter teòric al qual se li afegeixen componetes pràctics que es necessiten per a l'aplicació dels conceptes bàsics de la Psiquiatria Forense en les diferents branques del Dret i en particular del Dret Penal. S'analitzen els coneixements psiquiàtrics que permeten aplicar a una persona, per l'estat especial de la seva salut mental, una consideració atenuada davant la llei.



Per a això es realitza un estudi psiquiàtric forense de les atenuants i eximents que preveu el Codi Penal, per després aplicar-les en cada trastorn mental d'una manera específica a cada subjecte que pot ser jutjat per cometre un delictes. Es completa l'estudi valorant les característiques pròpies relatives a la capacitat civil.

La matèria a estudi té una vessant pericial, i s'estudiaran les regles i mètodes que permeten aplicar els coneixements a la resolució de casos que plantegin els tribunals, relacionat sobretot amb el Dret Penal.

## **CONEIXEMENTS PREVIS**

### **Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

### **Altres tipus de requisits**

Els alumnes han de posseir uns coneixements elementals de Dret Penal, sobretot han de conèixer uns coneixements assimilats de les atenuants i eximents previstes en el Codi Penal.

És aconsellable tenir coneixements bàsics dels grans síndromes psiquiàtrics, de la mateixa manera que del Dret Civil, en els capítols relacionats amb el Internament i capacitat civil.

## **COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)**

### **1302 - Grau en Criminologia**

- Saber interpretar una prueba pericial del ámbito de la Psiquiatría Forense. G: 1 y E: 3, 4, 12
- Saber colaborar con un experto en la realización de una prueba pericial del ámbito de la Psiquiatría Forense. G: 1 y E: 3, 4, 12

## **RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)**

Es pretén que els alumnes compreguin els informes psiquiàtrics forenses que s'aporten en les causes penals, per tal de valorar la imputabilitat de ls persones acusades de cometre un delictes, i que leguen que tenen o pateixen una enfermedad mental.

S'intenta que els alumnes aprenguin a distingir la diferent càrrega psicopatològica, que tenen els diferents trastorns mentals, a l'hora de valorar la imputabilitat en relació amb delictes concrets.

Per això l'assignatura té una important càrrega docent basada en casos pràctics reals, que ajuden a l'assimilació de l'assignatura i la seva avaluació en la prova d'avaluació.



## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

### 1. TEMARI TEÒRIC

1. Concepte de Psiquiatria Legal i Forense. Camps d'aplicació. La malaltia mental i altres causes d'alteració de la conducta humana en els codis i lleis processals. Capacitat Civil i personalitat jurídica. La prova pericial mèdica en Psiquiatria Forense
2. Valoració de la Imputabilitat
3. Psiquiatria Clínica. Concepte Clínic Psicosi I.
4. Psiquiatria Clínica. Concepte Clínic Psicosi II
5. Aspectes d'interès per als tribunals de l'esquizofrènia i altres trastorns psicòtics: Anàlisi de casos pràctics.
6. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns d'inici en la infància, infantesa i adolescència: Anàlisi de casos pràctics.
7. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns de Personalitat: Anàlisi de casos pràctics.
8. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns relacionats amb el consum de substàncies (I). Conceptes bàsics.
9. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns relacionats amb el consum de substàncies (II)
10. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns amb base orgànica: Anàlisi de casos pràctics
11. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns del control dels impulsos: Anàlisi de casos pràctics.
12. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns neuròtics: Anàlisi de casos pràctics.
13. Aspectes d'interès per als tribunals dels trastorns de l'estat d'ànim: Anàlisi de casos pràctics.
14. Aspectes psiquiàtric forense de les Parafilies.

### 2. TEMARI SESSIONS PRÀCTIQUES

- A) Aspectes Psiquiàtric Forense del concepte de Individu Normal. Concepte Psiquiàtric Forense de Incapaç
- B) Estudi Psiquiàtric Forense de les Eximents i Atenuants del Codi Penal.
- C) Seminari sobre la clínica de les Psicosis (I).
- D) Seminari sobre la clínica de les Psicosis (II).
- E) Aplicació d'eximents i atenuants en les psicosis.
- F) Valoració de la Intel·ligència en Psiquiatria Forense (PF)
- G) Valoració dels trastorns de Personalitat en P. F.
- H) Importància del Consum de Drogues en P. F.
- I) Pràctica sobre Patologia Dual
- J) Valoració Trastorns del Control dels Impulsos en P. F.
- K) Seminari Casos Pràctics I
- L) Seminari Casos Pràctics II
- M) Semianrio Casos Pràctics III
- N) Seminari Casos Pràctics IV
- G) Valoració dels trastorns de Personalitat en P. F.
- H) Importància del Consum de Drogues en P. F.
- I) Pràctica sobre Patologia Dual



- J) Valoració Trastorns del Control dels Impulsos en P. F.
- K) Seminari Casos Pràctics I
- L) Seminari Casos Pràctics II
- M) Semianrio Casos Pràctics III
- N) Seminari Casos Pràctics IV

## VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	28,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
<b>TOTAL</b>	<b>150,00</b>	

## METODOLOGIA DOCENT

Els alumnes disposaran de l'esquema de l'exposició a l'aula virtual abans dels temás teòrics i de les pràctiques.

Es realitzaran sessions teòriques dels continguts del programa, la qual cosa permet al professor incidir en les qüestions bàsiques en cada tema i afavorir l'adquisició, comprensió, l'estudi i l'assimilació per part de l'alumne.

En les sessions pràctiques es treballés en grup amb casos reals, i s'analitzaran i valoraran les qüestions psiquiàtric legals a resoldre en cada cas, la qual cosa servirà per sedimentar els coneixements adquirits.

S'afavoreix en tot moment la participació de l'alumne i es pretén que durant l'exposició l'alumne entengui les peculiaritats i especificacions de la psiquiatria forense.

Les tutories serviran per resoldre els problemes i explicar les qüestions més complicades de entedner. Per evitar trasllats a la seu de la Facultat de Medicina s'afavoreix la tutoria electrònica, que ha demostrat la seva eficàcia durant els últims anys.

## AVALUACIÓ

L'avaluació consta de:



1. Examen:

Prova obligatòria. Correspon al 70% de la nota final .

Conté 10 preguntes (sis de teoria i quatre qüestions) a desenvolupar en un temps màxim d'una hora i quinze minuts. Les preguntes correspondran tant al temari de classes teòriques com de seminaris.

Cinc preguntes puntuades amb un zero, suposa el suspens de l'examen, independentment de la nota que correspongui a la resta.

2. Valoració de la participació en activitats complementàries:

Contribuïx amb un 30% de la nota final. Consta de:

2.1. Fòrums d'opinió: la participació en els fòrums d'opinió que s'obriran en l'aula virtual, suposarà un increment de la nota de fins a un 10%. Es valorarà no només el nombre de contribucions, sinó la seva continuïtat al llarg del curs i la seva qualitat.

2.2. Seminaris complementaris: Fins a un 10% per cadascun dels seminaris complementaris proposats.

L'augment de la nota per Fòrums i Seminaris complementaris, s'aplicarà únicament quan la puntuació de la prova descrita en l'apartat 1 (examen) siga igual o superior a cinc.

Les qualificacions que corresponen a la valoració numèrica de l'avaluació, són les quals segueixen:

De 0 a 4,94 Suspens

De 4,95 a 6,94 Aprovat

De 6,95 a 8,94 Notable

Des de 8,95 Excel·lent

- Sobre la revisió de l'examen-

La revisió de l'examen suposarà sempre la seva lectura completa, pregunta per pregunta.

## REFERÈNCIES

### Bàsiques

- CHECA GÓNZALEZ, M.J. Manual práctico de Psiquiatria Forense, Ed. Elsevier Masson, Madrid, 2010.
- GISBERT CALBUIG, J.A. Medicina Legal y Toxicología, 6ª edición, Ed. Masson, Barcelona, 2004.
- CARRASCO GÓMEZ, J.J. MAZA MARTÍN, J.M. Tratado de Psiquiatria Legal y Forense, 4ª Edición, Ed. La Ley, Madrid, 2011.



### **Complementàries**

- MARCO RIBÉ, J. MARTÍ TUSQUETS, J.L. Psiquiatria Forense, 2ª Edición, Ed. Espax, Barcelona 2002
- VALLEJO RUILOBA et all, Introducción a la Psicopatología y Psiquiatria, 6ª edición, Ed. Masson, Barcelona, 2006.
- VALLEJO-NÁGERA, JA. et all. Guía Práctica de Psicología, 30ª edición, Ed. Temas de Hoy, Madrid, 2005.